

ศึกษาศักยภาพ : ตามองค์ประกอบของการท่องเที่ยว
สำหรับเส้นทางจักรยานเมืองชายแดน ในเขตล้านนาตะวันออก
POTENTIAL AND ELEMENTS OF BICYCLE TOURISM IN EASTERN
LANNA

ลิลลาลี ศิริวิไลเลิศอนันต์^๑
Linlalee Siriwilailerdanun

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวและองค์ประกอบของการท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางจักรยานเมืองชายแดน ในเขตล้านนาตะวันออก โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Research Method) ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับภาคบริการ ในเขตพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ พะเยา น่าน เชียงราย จำนวน ๑๐๐ คน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสังคมจักรยาน ในเขตพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ พะเยา น่าน เชียงราย จำนวน ๒๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ๑) อุปกรณ์การลงพื้นที่ ได้แก่ สมุดบันทึก กล้องถ่ายภาพ เครื่องบันทึกเสียง ๒) แบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบการ ๓) แนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ภาคีรัฐ สมาคมธุรกิจ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation-SD) และการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า ศักยภาพตามองค์ประกอบของการท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางจักรยาน เมืองชายแดน ในเขตล้านนาตะวันออก มีอยู่ ๗ ด้าน หรือเรียกโดยย่อว่า หลัก ๕ ASM ได้แก่ ๑) ด้านสิ่งที่ดึงดูดใจ (Attraction) ภูเขา น้ำตก แม่น้ำ ดอย ๒) ด้านการเข้าถึง (Accessibility) ความสะดวกในการเดินทาง การให้บริการด้านการท่องเที่ยวและการขนส่ง

---

^๑ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกสบาย มีการเชื่อมต่อทางระบบขนส่งอย่างต่อเนื่อง ๓) ที่พัก (Accommodation) การให้บริการด้านที่พัก ๔) ด้านบริการและความสะดวกสบาย (Amenity) สิ่งอำนวยความสะดวก ร้านค้าของที่ระลึก การให้บริการด้านร้านอาหาร และเครื่องดื่ม สิ่งดึงดูดการท่องเที่ยวด้านความเจริญก้าวหน้า ทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ ๕) กิจกรรม (Activity) การให้บริการเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวและสันทนาการ ๖) ความปลอดภัย (Safety) กฎระเบียบ ป้ายบอกทาง และ ๗) การบริหารจัดการการท่องเที่ยว จักรยาน (Management) การมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการในชุมชน และผลการประเมิน ศักยภาพตามองค์ประกอบของ การท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางจักรยานเมืองชายแดน ในเขตล้านนาตะวันออก พบว่า มีศักยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : ศักยภาพการท่องเที่ยว ,องค์ประกอบการท่องเที่ยวจักรยาน ,เมืองชายแดน, ล้านนาตะวันออก

Abstract

This article aimed research; to study the tourist potential and tourist composition for the bicycle path of Lanna Eastern part frontier by using mixed method research both quantitative and qualitative research method. For the quantitative research method, the data were collected from 100 subjects consisted of people who related to the service business in 3 areas; Phayao province, Nan province, and Chiangrai province. The qualitative research method, the data were collected by documentary analysis and interviewing 20 people who were related with the bicycle society in the area of 3 provinces; Phayao province, Chiangrai province, and Nan province.

The research instruments were used namele : 1. The instruments for data collection consisted of notebook, camera, and recording device 2. The questionnaires for the business owners 3. The interview questions for interviewing the public sector, the business association. The data were analyzed by using mean, standard deviation and content analysis.

The results revealed as follows;

The potential according to the tourist composition for bicycle path of Lanna's Eastern part frontier was divided in to 7 aspects or 5ASM principles; 1) Attraction consisted of mountains, waterfalls, and rivers 2) Accessibility consisted of the travel facilities, tourist services and transportation. The tourist accessibility and the connection of transportation system were included. 3) Accommodation 4) Amenity such as facilities, souvenir shops, food and drink service as well as the modern technology attraction 5) Activities consisted of tourist activity services and tourist creation 6) Safety consisted of rules and guide posts and 7) Bicycle tourist management consisted of the participation of community administration and management. The result of evaluation, revealed that the evaluation results were at the highest level.

Keywords : tourist potential, bicycle tourism composition, frontier, Eastern Lanna

บทนำ

องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization : UNWTO) มีการคาดการณ์ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องและเมื่อถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะมีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำนวน ๑,๖๐๐ ล้านคน โดยภูมิภาคที่มีแนวโน้มเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมคือ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก และกลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นจุดหมายการท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่มีผู้นิยมเดินทางเข้ามาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ภูมิภาคอาเซียนก็มีการเคลื่อนไหวในระดับกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEAN) โดยมีแนวทางของการพัฒนาไปสู่การเป็นภูมิภาคเดียวกันที่มีศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลก จึงเป็นโอกาสของประเทศไทย ในการพัฒนาและเตรียมความพร้อมเพื่อการเป็นจุดหมายปลายทาง อีกทั้งกระแสการคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและการใส่ใจในสุขภาพมีเพิ่มมากขึ้น การท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (Special Interest Tourism) มีแนวโน้มขยายตัวและประเทศไทยก็มีความพร้อม จึงเป็นโอกาส

ให้ประเทศไทยพัฒนาเพื่อรองรับแนวทางการท่องเที่ยวเฉพาะทางในอนาคต^๒ นอกจากนี้ยังพบว่านักท่องเที่ยวทั่วโลกต่างกำลังให้ความสนใจ คือประเด็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ที่กำลังส่งผลกระทบต่อผู้คนไปทั่วในหลายประเทศ จากการเกิดก๊าซเรือนกระจกและสภาวะโลกร้อน ทำให้เกิดภาวะอากาศแปรปรวนและภัยพิบัติต่าง ๆ อีกทั้งการที่ทรัพยากรมีจำกัดกับจำนวนประชากรโลกที่เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงเกิดภาวะไม่สมดุล ซึ่งจะนำไปสู่การขาดแคลนทรัพยากร ดังนั้นเพื่อผลในระยะยาว มีการจัดสรรทรัพยากรอย่างตรงกลุ่มและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย เช่น การท่องเที่ยวจักรยานก็กำลังอยู่ในความนิยม

ปัจจุบันการท่องเที่ยวจักรยานได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น มาจากพฤติกรรมของผู้คนที่หันมาใส่ใจสุขภาพพร้อมกับการคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม แนวโน้มทางการท่องเที่ยวโลกตามรายงานของ Euromonitor ที่นำเสนอในงาน World Travel Market ๒๕๕๗ ระหว่างวันที่ ๓-๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ณ สหราชอาณาจักร เพิ่มขึ้นร้อยละ ๗๐ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ โดยแหล่งท่องเที่ยวซึ่งเป็นที่นิยม ได้แก่ ยุโรปและแคลิฟอร์เนีย ด้านค่าใช้จ่ายของ ได้สรุปว่านักท่องเที่ยวที่นิยมการท่องเที่ยวโดยจักรยานเป็นพาหนะมีเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากสถิติของบริษัท DuVine Cycling + Adventure Co พบว่า ความต้องการในรายการนำเที่ยวโดยจักรยานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗๐ การท่องเที่ยวจักรยาน หมายถึง การเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ และกิจกรรมการขี่จักรยาน เป็นส่วนประกอบสำคัญของประสบการณ์การท่องเที่ยว ให้ความหมายว่า เป็นกิจกรรมในเชิงบวก ที่รวมทั้งการเดินทางและประสบการณ์นั้นทัศนคติและการพักผ่อนหย่อนใจ การเดินทางสำหรับการท่องเที่ยวโดยทั่วไปนั้น รถยนต์และเครื่องบินเป็นพาหนะที่ได้รับความนิยมในการเดินทาง ซึ่งพาหนะเหล่านี้ก่อให้เกิดก๊าซจากการเผาไหม้ของเชื้อเพลิงที่ใช้ในการขับเคลื่อน และนำไปสู่การทำลายชั้นบรรยากาศเกิดสภาวะเรือนกระจกและสภาวะโลกร้อนในที่สุด โดยตัวของการท่องเที่ยวจักรยานเองนั้น มีลักษณะของการเดินทางที่เรียกว่า Sustainable Transport

การท่องเที่ยวจักรยานข้ามพรมแดนเป็นการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์รูปแบบหนึ่ง เพราะเกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ท้องถิ่น (Authenticity) ตัวอย่างเช่น การท่องเที่ยวจักรยานในพื้นที่ชายแดนโครเอเชีย-ฮังการี ซึ่งรวมถึงการกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ทางการท่องเที่ยวจากพื้นที่ที่เคยถูกละเลย ได้รับการพัฒนาให้มีความเจริญทางเศรษฐกิจเป็นเส้นทางท่องเที่ยวที่สร้างรายได้ให้ชุมชน โดยใช้ประโยชน์จากทัศนียภาพที่สวยงาม วัฒนธรรมของชุมชนต่าง ๆ ที่เส้นทางพาดผ่าน และมีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในแง่ของเครื่องมือการสื่อสาร

---

^๒ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558 - 2560, (กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., ๒๕๕๘), หน้า ๖.

สมัยใหม่ ที่ช่วยให้การท่องเที่ยวมีความเฉพาะตัวมากขึ้นและเป็นนวัตกรรมที่ตอบรับกลุ่มเป้าหมายได้เป็นอย่างดี^๓ การท่องเที่ยวจรัญยานเมืองชายแดน จะสร้างประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยวที่จะได้สัมผัสอัตลักษณ์พื้นถิ่น และความหลากหลายของวัฒนธรรมชุมชนตามเส้นทางที่มีความใกล้เคียงกัน^๔

สำหรับสถานการณ์การท่องเที่ยวในไทยนั้น ภาคการท่องเที่ยวนั้นว่ามีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ การท่องเที่ยวในปี ๒๕๕๘ สร้างรายได้ให้กับเศรษฐกิจไทย ๒.๒๓ ล้านล้านบาท ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่วางไว้^๕ การท่องเที่ยวนี้พบว่าการเติบโตต่อเนื่องรวมถึงความนิยมการท่องเที่ยวจรัญยานที่มีเพิ่มขึ้น ตอบรับกับกระแสความนิยมที่เป็น Global Trend^๖ กิจกรรมการท่องเที่ยวจรัญยานสามารถสร้างรายได้ให้ประเทศไทย ๑,๑๐๐ ล้านบาท และมีการส่งเสริมการจัดเส้นทางท่องเที่ยวจรัญยานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งภาครัฐมีนโยบายให้การสนับสนุน การจัดทำเลนจักรยานตามนโยบายของนายกรัฐมนตรี ที่ต้องการแรงจูงใจส่งเสริมการใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว ใช้สัญจรในชีวิตประจำวันและเพื่อออกกำลังกาย จึงมีการจัดโครงการสนับสนุนการใช้จักรยานโดยหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ โครงการผลักดันการเดินทางและการใช้จักรยานในชีวิตประจำวันสู่นโยบายสาธารณะประเทศไทย (I BIKE I WALK) โดยชมรมจักรยานเพื่อสุขภาพแห่งประเทศไทย (TCC: Thai Cycling Club) โครงการ Bike for mom เป็นต้น

การใช้จักรยานทั้งในชีวิตประจำวันและเพื่อการท่องเที่ยวจึงมีการแพร่ขยายไปทุกกลุ่มในประเทศไทย โดยเฉพาะในภาคเหนือซึ่งถือเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยว จักรยาน และยังมีปัจจัยเกื้อหนุนในระดับนโยบาย ดังเช่น ยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาการท่องเที่ยวของประเทศ โดยรัฐบาลได้กำหนดเขตพัฒนากีฬาการท่องเที่ยว ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเน้นให้พัฒนาตามกรอบยุทธศาสตร์ที่วางไว้ โดยเขตพัฒนากีฬาการท่องเที่ยว

---

^๓ STRDA South Transdanubian Regional Development Agency Nonprofit Ltd. Cross-border Bike „Cycling tourism in the Hungary-Croatia border area” Summary report on the workshop series, 15 October 2014.

^๔ European Parliament, Directorate-General FOR Internal Policies POLICY DEPARTMENT B:Structural and Cohesion Policies, The European Cycle Route Network EuroVelo, Challenges and opportunities for sustainable tourism study, 2009 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.europarl.europa.eu/studies>, [๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

^๕ ไทยรัฐออนไลน์ หน้าหลัก, “สยามสุสานนักปั่น EP.2 Thailand Only ต่างชาติ ยกไทยที่สุดแห่งความมันส์!” ๒๖ ก.พ. ๒๕๕๘, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://tronline.phalcon.ni11.pw/content/483496> [๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

^๖ ปทุมพร แก้วคำ และคณะ, “การพัฒนาเส้นทางและแผนที่ท่องเที่ยวสิงห์สามภู จังหวัดเชียงราย”, รายงานโครงการวิจัย, (มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย), ๒๕๕๗, หน้า ๘๒.

อารยธรรมล้านนา ให้นันทองเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบสร้างสรรค์เชื่อมโยงอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง^๗ พื้นที่ล้านนาตะวันออกนับได้ว่ามีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว โดยมีจุดเด่นด้านแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติอุทยานแห่งชาติ ป่าเขา ศิลปวัฒนธรรม และความเป็นมิตรไมตรีของคนในพื้นที่ เนื่องจากมีความได้เปรียบของธรรมชาติ เช่น ภูเขาที่สวยงามและสลับซับซ้อน อุตสาหกรรมของวัฒนธรรมล้านนา ซึ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวหลังไหลเข้ามาเยี่ยมเยือนอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน และ สิ่งอำนวยความสะดวกและที่ตั้งของภาคเหนือ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงการคมนาคมกับประเทศเพื่อนบ้าน และมีทรัพยากรท่องเที่ยวหลากหลายทุกประเภททั้งทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ล้านนาตะวันออกจึงเต็มไปด้วยเสน่ห์ทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ที่มีการเติบโตทางการท่องเที่ยวสูง โดยยังเป็นพื้นที่เชื่อมโยงสู่ประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

ทั้งหมดนี้ จึงเป็นโอกาสของการพัฒนาการท่องเที่ยวจกัรยานเมืองชายแดน อย่างไรก็ตามพบว่า การท่องเที่ยวจกัรยานในล้านนาตะวันออกซึ่งได้รับความนิยมอยู่กับพบปัญหาในการท่องเที่ยวจกัรยาน ประเทศไทยถือเป็นพื้นที่หนึ่งที่มีความน่าสนใจไม่แพ้ประเทศอื่น ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ ทัศนียภาพที่สวยงาม ค่าครองชีพราคาถูก รวมถึงความมีมิตรไมตรีของผู้คน จึงเป็นเหตุผลที่นักปั่นในหลายประเทศต้องการเดินทางมาที่ประเทศไทย นักปั่นชาวต่างประเทศ ลงความเห็นว่าประเทศไทยคือจุดหมายปลายทางหนึ่งที่เป็นที่ใฝ่ฝันของการขี่จกัรยานท่องเที่ยว แต่มีข้อเสียเรื่องความปลอดภัยของเส้นทาง ทางจกัรยานเมืองไทยไม่มีมาตรฐานเดียวกัน และเมื่อกล่าวถึงเส้นทางท่องเที่ยวจกัรยานนั้น จุดแวะพักของนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นม้านั่ง สวนสาธารณะ หรือแหล่งเติมพลัง เช่น ร้านอาหารหรือคาเฟ่ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักเดินทางอย่างนักท่องเที่ยวจกัรยาน เพิ่มเติมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จะสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว และเส้นทางควรจะมีทิวทัศน์สวยงามและมีความปลอดภัย ซึ่งครอบคลุมถึงพื้นผิวถนนและการสื่อความหมาย ป้ายในเส้นทาง และแนวปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อการสัญจรร่วมกับยานพาหนะอื่น เป็นต้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาเพื่อรองรับการท่องเที่ยวที่จะขยายตัวขึ้นตามมา แนวทางที่จะพัฒนาก็ควรจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมถึงความพร้อมของสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวกและภาคบริการ จึงเป็นที่มาของจัดทำงานวิจัยในครั้งนี้ เพื่อเป็นโอกาสของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่จะใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่น และเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม

---

^๗ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙, (กรุงเทพฯ : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, ๒๕๕๔, หน้า ๓๗).

ที่จะนำรายได้ให้กับชุมชนและประเทศ อีกทั้งจะช่วยส่งผลดีทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นการท่องเที่ยวคุณภาพและการพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวและองค์ประกอบของการท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางจักรยาน เมืองชายแดน ในเขตลำนนาตะวันออก

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. รูปแบบของการวิจัย การศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การศึกษาโดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Research Method) ได้แก่

๑.๑ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการวิจัยโดยหา ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๑.๒ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interviews)

๒. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๒.๑ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

(๑) ประชากร ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับภาคบริการ ในเขตพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ พะเยา น่าน เชียงราย

(๒) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับภาคบริการ ในเขตพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ พะเยา น่าน เชียงราย จำนวน ๑๐๐ คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

๒.๒ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

(๑) การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) เป็นการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ ตำรา งานวิจัย วารสารบทความต่าง ๆ และข้อมูลจากสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อศึกษาวิเคราะห์หาค่าองค์ประกอบของการท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางจักรยานเมืองชายแดน ในเขตลำนนาตะวันออก

(๒) วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interviews) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสังคมจักรยาน ในเขตพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ พะเยา น่าน เชียงราย จำนวน ๒๐ คน

๒.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- (๑) อุปกรณ์การลงพื้นที่ ได้แก่ สมุดบันทึก กล้องถ่ายภาพ เครื่องบันทึกเสียง
- (๒) แบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบการ
- (๓) แนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ภาคีรัฐ สมาคมธุรกิจ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า ศักยภาพตามองค์ประกอบของการท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางจักรยาน เมืองชายแดน ในเขตล้านนาตะวันออก มีอยู่ ๗ ด้าน หรือเรียกโดยย่อว่าหลัก 5ASM ได้แก่ ๑) ด้านสิ่งที่ดึงดูดใจ (Attraction) ภูเขา น้ำตก แม่น้ำ ดอย ๒) ด้านการเข้าถึง (Accessibility) ความสะดวกในการเดินทาง การให้บริการด้านการท่องเที่ยวและการขนส่ง การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกสบาย มีการเชื่อมต่อทางระบบขนส่งอย่างต่อเนื่อง ๓) ที่พัก (Accommodation) การให้บริการด้านที่พัก ๔) ด้านบริการและความสะดวกสบาย (Amenity) สิ่งอำนวยความสะดวก ร้านค้าของที่ระลึก การให้บริการด้านร้านอาหารและเครื่องดื่ม สิ่งดึงดูดการท่องเที่ยวด้านความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ ๕) กิจกรรม (Activity) การให้บริการเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวและสันทนาการ ๖) ความปลอดภัย (Safety) กฎระเบียบ ป้ายบอกทาง และ ๗) การบริหารจัดการการท่องเที่ยวจักรยาน (Management) การมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการในชุมชน และจากการประเมินพบว่า ผลการประเมินศักยภาพตามองค์ประกอบของ การท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางจักรยานเมืองชายแดน ในเขตล้านนาตะวันออก มีศักยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

ด้านสิ่งดึงดูดใจ พบว่า เส้นทางจักรยานเมืองชายแดน ในเขตล้านนาตะวันออก มีศักยภาพสูงสำหรับการออกแบบเส้นทาง ทำให้นักท่องเที่ยวได้พบประสบการณ์และได้เห็นสิ่งแปลกใหม่ เกิดการรับรู้และความเพลิดเพลินไปตลอดทาง โดยไม่ต้องกลับเส้นทางเดิม โดยนักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกับแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตความเป็นอยู่ วิถีชีวิตคนในพื้นที่ และแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ภูเขา น้ำตก ลำธาร แก่ง น้ำพุร้อน บ่อน้ำร้อน หนอง คลอง บึง ซึ่งเป็นเส้นทางบางแห่งมีช่องจราจรที่ได้ออกแบบเผื่อไว้สำหรับให้รถจักรยานไว้ก่อนแล้ว ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถใช้เดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวได้ รวมถึงควบคุมเส้นทางและรูปแบบของการสัญจรที่ทำให้ไม่เกิดความสับสน

ด้านการเข้าถึง พบว่ามีศักยภาพมากในประเด็นดังนี้ นักท่องเที่ยวในปัจจุบันมีแบบแผนการเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวโดยมีการศึกษาหาข้อมูลเข้าใจในแหล่งท่องเที่ยวที่กำลัง

เดินทางไป การบริการติดต่อสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ Wi-Fi, Internet บริการนักท่องเที่ยว จักรยาน ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีการปรับภูมิทัศน์ภายในสถานที่ท่องเที่ยวโดยเน้นความสะดวกในการเข้าถึงโดยเส้นทางจักรยาน เพื่อคงสภาพเดิมของแหล่งท่องเที่ยว เหมาะแก่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่น มีการสร้างถนน การขยายเส้นทางเข้าไปสู่แหล่งท่องเที่ยว การจัดบริการสำหรับนักท่องเที่ยว รถเช่า รถนำเที่ยว รถจักรยาน การบริการที่อำนวยความสะดวกให้แก่ยานพาหนะ โดยเฉพาะลานจอดยานพาหนะที่ปลอดภัย

ด้านที่พัก พบว่ามีศักยภาพมากในสิ่งต่างๆ อาทิ การบริการที่พักชั่วคราว สำหรับตั้งเต็นท์นอน เช่น โรงเรียน วัด สะอาด ปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวจักรยาน ขนย้ายจักรยาน ลานลาดชัน ลิฟท์ การบริการที่พัก สะอาด สะดวกและปลอดภัย โดยมีมาตรฐานรองรับจากสมาคมโรงแรมหรือกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่พักมีบริการที่เอื้อต่อการท่องเที่ยวจักรยาน เช่น ที่แขวน จักรยานในห้องพัก ลานจอดจักรยาน ลานล้างรถจักรยาน ที่สูบลม โรงแรม สถานที่ประกอบการเชิงการค้าที่ตั้งขึ้นเพื่อบริการนักท่องเที่ยวในเรื่องของที่พักราคาอาหาร และบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ด้านบริการและความสะดวกสบาย พบว่ามีศักยภาพสูง มีร้านอาหารและภัตตาคาร ร้านจำหน่ายอาหารให้แก่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งช่วยเพิ่มความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวจักรยาน รวมถึงป้ายบอกทางที่ติดตั้งในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดเจน ได้มาตรฐานและมีจำนวนเพียงพอ โดยเฉพาะการบริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวต่างๆ เอกสารแผ่นพับ ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวใช้ประกอบการพิจารณาและตัดสินใจวางแผนการเดินทางท่องเที่ยวจักรยาน อีกทั้งนักท่องเที่ยวสามารถทำธุรกรรมทางการเงินสำหรับการจองตั๋วรถโดยสารและ การจองห้องพักได้อย่างครอบคลุม ทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์ มีบริการจุดแวะพักสำหรับนักท่องเที่ยวจักรยาน สถานที่ประกอบการเชิงการค้าที่นักธุรกิจตั้งขึ้น เพื่อบริการผู้เดินทางในเรื่องของที่พักราคาอาหาร และบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ด้านกิจกรรม พบว่ามีศักยภาพมาก กิจกรรมนันทนาการส่วนใหญ่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมกับชุมชน ผ่านวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สามารถเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวไปยัง แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ นอกพื้นที่ได้อย่างมีศักยภาพ โดยใช้จุดเด่นของทรัพยากรท่องเที่ยว เพื่อเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน บางแห่งมีลานทำกิจกรรม เพื่อชมการแสดงด้านศิลปวัฒนธรรมในพื้นที่ ตามสภาพของแหล่งท่องเที่ยว แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น เช่น รำวงย้อนยุค ถนนคนเดิน การรำฟ้อน เป็นต้น ตลอดจนกิจกรรมการท่องเที่ยวมีความหลากหลาย สามารถสร้างการเรียนรู้เพิ่มทักษะและความรู้ทั่วไปหรือเฉพาะ ผ่านประสบการณ์จากการเยี่ยมชม และปฏิบัติจริง บนฐานของความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และช่วยบำเพ็ญประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม

ด้านความปลอดภัย พบว่ามีศักยภาพสูงในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ความปลอดภัยพื้นฐาน การสวมหมวกกันน็อคที่ผ่านการรับรองด้วยมาตรฐานล่าสุด และเหมาะกับการใช้งานตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงอะไหล่หรือเพิ่มอุปกรณ์ หากไม่มีการยืนยันความเหมาะสมในการใช้งาน การติดตั้งอย่างถูกต้องใช้งานและดูแลรักษาอะไหล่และอุปกรณ์ ความปลอดภัยสำหรับการปั่นแบบออฟโรด เคารพกฎหมายท้องถิ่นและกฎเกี่ยวกับพื้นที่ และวิธีที่จะสามารถปั่นออฟโรดได้ และให้ความเคารพทรัพย์สินส่วนตัวของผู้อื่น เพราะอาจจะใช้ทางร่วมกับผู้อื่น จัดให้มีระบบไฟฟ้าแสงสว่างในจุดต่าง ๆ เพื่อส่องสว่างในตอนกลางคืน โดยเน้นจุดสำคัญที่โดดเด่นและจุดเสี่ยง จัดทำป้ายเตือนจุดอันตรายให้เห็นเด่นชัด โดยใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่นักท่องเที่ยวเข้าใจได้ จัดให้มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวจักรยานในจังหวัด เช่น ตรวจจับลมยาง ช่อมจักรยาน อะไหล่ เป็นต้น

การบริหารจัดการการท่องเที่ยวจักรยาน มีศักยภาพสูง พบว่า การจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวมีความเหมาะสม ที่คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสภาพธรรมชาติเป็นหลัก รวมทั้งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่นด้วย รวมถึงการวางแผนผู้รับผิดชอบการท่องเที่ยวจักรยาน จัดตั้งคณะทำงานผู้รับผิดชอบเพื่อการบริหารงานการท่องเที่ยวจักรยาน ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้อย่างต่อเนื่อง การประเมินผลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเป็นประจำ ในขณะที่เดียวกันการสร้าง ความสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวและชุมชนเป็นสิ่งที่สำคัญ บนฐานทรัพยากรที่มีอยู่เดิมในแหล่งท่องเที่ยว หรือชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนเส้นทางจักรยานมีความปลอดภัยให้ผู้ขับขี่ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และเกิดความปลอดภัยมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยที่ค้นพบ สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของวิจัย ด้านศักยภาพ ตามองค์ประกอบของการท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางจักรยานเมืองชายแดน ในเขตล้านนาตะวันออก ได้ดังนี้

ด้านสิ่งดึงดูดใจ พบว่า เส้นทางจักรยานเมืองชายแดน ในเขตล้านนาตะวันออกมีศักยภาพสูงสำหรับการออกแบบเส้นทาง ทำให้นักท่องเที่ยวได้พบประสบการณ์และได้เห็นสิ่งแปลกใหม่ เกิดการรับรู้และความเพลิดเพลินไปตลอดทาง โดยไม่ต้องกลับเส้นทางเดิม โดยนักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกับแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตความเป็นอยู่ วิถีชีวิตคนในพื้นที่ และแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ภูเขา น้ำตก ลำธาร แก่ง

น้ำพุร้อน บ่อน้ำร้อน หนอง คลอง บึง สอดคล้องกับ STRDA (2014)^๘ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง Cross-border bike „Cycling tourism in the Hungary-Croatia border area” เส้นทางจักรยานท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยว สิ่งดึงดูดใจ จะมีด้วยกันหลากหลาย ได้แก่ สถานที่ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ธรรมชาติ ป่ากึ่งจุดชมวิว หรืออาจเป็นสถานที่ที่มนุษย์สร้างขึ้น สวนน้ำ หรือสถานที่สำคัญ ในท้องถิ่น สอดคล้องกับ Chang and Chang (2003)^๙ ทำการศึกษาเรื่อง A Strategic Study of Bicycle Tourism in Taiwan ออกแผนพัฒนาระบบทางจักรยานในไต้หวัน Kwanshan Town เป็นเมืองที่มีวิวพระอาทิตย์ตกที่สวยงาม มีประชากร ๑๒๐,๐๐๐ คน ประกอบอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม ผลผลิตเด่น ที่มีชื่อเสียงคือ ข้าว โดยโครงการมีจุดมุ่งหมายใช้จุดเด่นของเมือง เพื่อพัฒนาพื้นที่สีเขียว ผ่านการพัฒนาการท่องเที่ยว

ด้านการเข้าถึง พบว่า มีศักยภาพมาก นักท่องเที่ยวในปัจจุบันมีแบบแผนการเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว โดยมีการศึกษาหาข้อมูลเข้าใจในแหล่งท่องเที่ยวที่กำลังเดินทางไป การบริการติดต่อสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ Wi-Fi, Internet บริการนักท่องเที่ยวจักรยาน ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีการปรับปรุงทัศนียภาพในสถานที่ท่องเที่ยวโดยเน้นความสะดวกในการเข้าถึงโดยเส้นทางจักรยาน เพื่อคงสภาพเดิมของแหล่งท่องเที่ยว เหมาะแก่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่น มีการสร้างถนน การขยายเส้นทางเข้าไปสู่แหล่งท่องเที่ยว การจัดบริการสำหรับนักท่องเที่ยว รถเช่า รถนำเที่ยว รถจักรยาน การบริการที่อำนวยความสะดวกให้แก่ยานพาหนะ โดยเฉพาะลานจอดยานพาหนะที่ปลอดภัย

ด้านที่พัก พบว่า มีศักยภาพมากในสิ่งต่าง ๆ อาทิ การบริการที่พักชั่วคราว สำหรับตั้งเต็นท์นอน เช่น โรงเรียน วัด สะอาด ปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวจักรยาน ขนย้ายจักรยาน ลานลาดชัน ลิฟท์ การบริการ ที่พัก สะอาด สะดวกและปลอดภัย โดยมีมาตรฐานรองรับจากสมาคมโรงแรมหรือกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่พักมีบริการที่เอื้อต่อการท่องเที่ยวจักรยาน เช่น ที่แขวน จักรยานในห้องพัก ลานจอดจักรยาน ลานล้างรถจักรยาน ที่สุขลม โรงแรม สถานที่ประกอบการเชิงการค้าที่ตั้งขึ้นเพื่อบริการนักท่องเที่ยวในเรื่องของที่พักออาศัย อาหาร และบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ด้านบริการและความสะดวกสบาย พบว่า มีศักยภาพสูง มีร้านอาหารและภัตตาคาร ร้านจำหน่ายอาหารให้แก่นักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานที่

---

^๘ STRDA South Transdanubian Regional Development Agency Nonprofit Ltd. Cross-border Bike „Cycling tourism in the Hungary-Croatia border area” Summary report on the workshop series, 15 October 2014.

^๙ Chang, W. and Chang, L., “A Strategic Study of Bicycle Tourism in Taiwan”, Journal of the Eastern Asia Society for Transportation Studies, Vol. 5, October, 2003.

เกี่ยวข้อง ซึ่งช่วยเพิ่มความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวจักรยาน รวมถึงป้ายบอกทางที่ติดตั้งในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดเจน ได้มาตรฐานและมีจำนวนเพียงพอ โดยเฉพาะการบริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวต่าง ๆ เอกสารแผ่นพับ ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวใช้ประกอบในการพิจารณาและตัดสินใจวางแผนการเดินทางท่องเที่ยวจักรยาน อีกทั้งนักท่องเที่ยวสามารถทำธุรกรรมทางการเงินสำหรับการจองตั๋วรถโดยสารสาธารณะ และการจองห้องพักได้อย่างครอบคลุม ทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์ สอดคล้องกับ European Parliament (2009)^{๑๐} รายงานการศึกษาเรื่อง Structural and Cohesion Policies, The European Cycle Route Network EuroVelo, Challenges and opportunities for sustainable tourism study ประเมินโอกาสของการพัฒนาเครือข่ายการท่องเที่ยวจักรยานข้ามยุโรป เครือข่ายยูโรเวโล เครือข่ายเส้นทางระยะไกลที่จัดการโดย the European Cyclists' Federation ที่พัฒนาในประเทศต่าง ๆ และรื้อฟื้นเกี่ยวกับ การผสมผสานระบบขนส่งสาธารณะในการท่องเที่ยว เช่น รถไฟ เรือ เครื่องบิน ซึ่งมีการพูดถึงระบบการจองตั๋วออนไลน์ ออฟไลน์ที่มีประสิทธิภาพ

ด้านกิจกรรม พบว่า มีศักยภาพมาก กิจกรรมนันทนาการส่วนใหญ่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมกับชุมชน ผ่านวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สามารถเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ นอกพื้นที่ได้อย่าง มีศักยภาพ โดยใช้จุดเด่นของทรัพยากรท่องเที่ยว เพื่อเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน บางแห่งมีลานทำกิจกรรม เพื่อชมการแสดงด้านศิลปวัฒนธรรมในพื้นที่ ตามสภาพของแหล่งท่องเที่ยว แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น เช่น รำวง ย้อนยุค ถนนคนเดิน การรำฟ้อน เป็นต้น ตลอดจนกิจกรรมการท่องเที่ยวมีความหลากหลาย สามารถสร้างการเรียนรู้เพิ่มทักษะและความรู้ทั่วไปหรือเฉพาะ ผ่านประสบการณ์จากการ เยี่ยมชม และปฏิบัติจริง สอดคล้องกับ Arnold et al. (2012)^{๑๑} ที่ศึกษาเรื่อง Impacts of Cycle Tourism in Ontario ประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจของการท่องเที่ยวจักรยาน ช่องทางการตลาด ช่องทางการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย โดยทำการสำรวจนักท่องเที่ยวจักรยานใน Ontario ๒๕๖ รายงานพบว่า ในวันหยุดกลุ่มตัวอย่าง จะใช้เวลาในแหล่งท่องเที่ยวและมีกิจกรรมอื่น ที่ไม่เกี่ยวกับการปั่นจักรยานอย่างน้อย ๑ กิจกรรม ดังนั้น จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างใช้เวลามากขึ้นเมื่ออยู่ในจุดหมายปลายทาง

---

^{๑๐} European Parliament, Directorate-General FOR Internal Policies POLICY DEPARTMENT B:Structural and Cohesion Policies, The European Cycle Route Network EuroVelo, Challenges and opportunities for sustainable tourism study, 2009 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.europarl.europa.eu/studies>. [๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

^{๑๑} Arnold, L. Impacts of Cycle Tourism in Ontario. Research and Data Analysis. (Ryerson University, 2012).

การบริหารจัดการการท่องเที่ยวจักรยาน พบว่า การจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวมีความเหมาะสม ที่คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสภาพธรรมชาติเป็นหลัก รวมทั้งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่นด้วย รวมถึงการวางแผน ผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวจักรยาน ตลอดจนเส้นทางจักรยานมีการดำเนินการประสานงานความปลอดภัยให้ผู้ขับขี่ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และเกิดความปลอดภัยมากขึ้น สอดคล้องกับ Pucher, Dill and Handy (2010)^{๑๒} ที่ได้ศึกษาเรื่อง Infrastructure, programs, and policies to increase bicycling : An international review วิจารณ์ต่างประเทศเกี่ยวกับสาธารณูปโภครองรับ และการจัดการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจักรยาน รวมถึงโปรแกรม นโยบายภาครัฐเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจักรยาน และการอำนวยความสะดวกของการเข้าชมงานอีเว้นท์ต่าง ๆ เช่น การจัดที่จอดจักรยานที่เพียงพอในช่วงเวลาของการจัดงาน การจัดโซนถนนคนเดิน เพื่อสนับสนุนให้คนมาเที่ยวด้วยจักรยาน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการสร้างเครือข่าย การจัดการการท่องเที่ยวจักรยานเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้คำแนะนำและการแก้ ปัญหาเยี่ยมชมกิจกรรมซึ่งกันและกัน และเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์เส้นทางจักรยานท่องเที่ยวของล้านนาตะวันออก ต่อไป
๒. ควรจัดให้มีกลไกที่สำคัญในการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างผู้ประกอบการท่องเที่ยวจักรยาน
๓. การท่องเที่ยวจักรยานจะมีความยั่งยืนได้นั้น โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการระดมความคิด เพื่อการวางแผนและการดำเนินงานเพื่อหามาตรการที่จะกระจายรายได้สู่ชุมชนให้มากขึ้น

---

^{๑๒} Pucher, J., Dill, J. and Susan Handy, S., “Infrastructure, programs, and policies to increase bicycling : An international review”, *Preventive Medicine* 50, 2010 S106-S125 journal homepage: [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.elsevier.com/locate/ypmed>. [๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

๒๙๐ วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มจร วิทยาเขตแพร่ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๒)

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐.
กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., ๒๕๕๘.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙.
กรุงเทพฯ : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, ๒๕๕๔.

ไทยรัฐออนไลน์ หน้าหลัก. “สยามสุสานนักปั่น EP.2 Thailand Only ต่างชาติ ยกไทยที่สุดแห่งความมันส์!” ๒๖ ก.พ. ๒๕๕๘. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :

<http://tronline.phalcon.ni11.pw//Comtent/483496> [๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

ปทุมพร แก้วคำ และคณะ. “การพัฒนาเส้นทางและแผนที่ท่องเที่ยวลิ่งห์สามภู จังหวัดเชียงราย”. รายงานโครงการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, ๒๕๕๗.

Arnold, L. *Impacts of Cycle Tourism in Ontario. Research and Data Analysis.* Ryerson University, 2012.

Chang, W. and Chang. L., “A Strategic Study of Bicycle Tourism in Taiwan”. *Journal of the Eastern Asia Society for Transportation Studies.* Vol. 5. October, 2003.

European Parliament, Directorate-General FOR Internal Policies POLICY DEPARTMENT B:Structural and Cohesion Policies, *The European Cycle Route Network EuroVelo, Challenges and opportunities for sustainable tourism study, 2009* [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.europarl.europa.eu/studies>. [๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

Pucher, J., Dill. J. and Susan Handy, S.. “Infrastructure, programs, and policies to increase bicycling : An international review”. *Preventive Medicine* 50, 2010. S106-S125 journal homepage: [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.elsevier.com/locate/ypmed>. [๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

STRDA South Transdanubian Regional Development Agency Nonprofit Ltd. *Cross-border Bike „Cycling tourism in the Hungary-Croatia border area” Summary report on the workshop series, 15 October 2014.*

